

Recenzja książki

Walczak F. (red.). 2013.

Poradnik sygnalizatora ochrony buraka

Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy, Poznań, 204 ss.

ISBN 978-83-89867-87-2

„Poradnik sygnalizatora ochrony buraka” jest trzecią z kolei pozycją wydaną przez Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy (w roku 2007 wydano „Poradnik sygnalizatora ochrony zbóż”, a w roku 2008 „Poradnik sygnalizatora ochrony rzepaku”) z cyklu instrukcji poświęconych sposobom i narzędziom lustracji roślin uprawnych, w poszukiwaniu sprawców chorób i szkodników, w celu pozyskania niezbędnych danych, koniecznych do określenia stanu zagrożenia oraz podjęcia odpowiednich działań zapobiegawczych. Informacje o wystąpieniu pierwszych symptomów choroby lub szkodnika umożliwiają, między innymi, opracowanie komunikatu sygnalizacyjnego, który może być rozsyłany do zainteresowanych doradców i producentów przez internet lub w formie bezpośredniego smsa.

Autorami „Poradnika” są pracownicy naukowcy Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego, głównie z Terenowej Stacji Doświadczalnej IOR – PIB w Toruniu.

Książka składa się z 14 rozdziałów: I. Wstęp, II. Prognozowanie i sygnalizacja terminów zabiegów ochrony roślin przeciwko sprawcom chorób buraka, III. Prognozowanie i sygnalizacja terminów zabiegów ochrony buraka przed szkodnikami, IV. Ochrona buraka przed chwastami, V. Niedobory składników pokarmowych, VI. Uszkodzenia roślin buraka spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, VII. Skorowidz polskich nazw sprawców chorób, VIII. Skorowidz łacińskich nazw sprawców chorób, IX. Skorowidz polskich nazw szkodników, X. Skorowidz łacińskich nazw szkodników, XI. Spis fotografii, XII. Autorzy fotografii, XIII. Klucz do określania faz rozwojowych buraka w skali BBCH i XIV. Literatura uzupełniająca.

Publikacja była recenzowana przez dwóch niezależnych ekspertów.

Autorzy „Poradnika sygnalizatora ochrony buraka” dokonali selekcji najgroźniejszych pod względem gospodarczym: 22 gatunków sprawców chorób (grzybów, bakterii i wirusów), 17 grup taksonomicznych organizmów szkodliwych (owady i nicienie) oraz chwastów. Przedstawienie każdego organizmu zawiera opis: morfologii, biologii, specyficznych objawów choroby lub uszkodzeń roślin, wpływu czynników abiotycznych na rozwój agrofaga, metod obserwacji i oceny zagrożenia, progów zagrożenia i szkodliwości oraz dobór barwnych zdjęć.

Dopełnieniem wiadomości dotyczących kompleksu chorób i szkodników buraka jest zamieszczenie rozdziału z podaniem symptomów stanu chorobowego roślin, wywołanych niedoborem mikro- lub makroskładników oraz powstałych wskutek niekorzystnych zjawisk atmosferycznych: mrozu, gradu, wiatru i słońca.

Reasumując, czytelnik „Poradnika sygnalizatora ochrony buraka” zdobędzie praktyczną wiedzę o narzędziach, jakimi należy posługiwać się w poszukiwaniu pierwszych śladów pojawu agrofagów na plantacji buraka oraz uzyska informację o optymalnych terminach obserwacji i charakterystycznych punktach pola, w których należy prowadzić lustrację roślin. Zapoznając się z etologią określonego gatunku patogena lub szkodnika, znajdzie istotną odpowiedź, jakie organy roślin należy egzaminować pod kątem nasilenia rozwoju choroby lub liczebności populacji szkodnika.

Powyższe umiejętności pozwolą osobie zainteresowanej samodzielnie oceniać zagrożenie w lokalnych warunkach topograficzno-glebowych i mikroklimatycznych własnego pola, weryfikując komunikaty ostrzegawcze, napływające z centrów zajmujących się profesjonalnie sygnalizacją i prognozowaniem organizmów szkodliwych w skali regionu lub kraju. Dzięki temu, rolnik będzie mógł lepiej wdrożyć zasady integrowanej ochrony, której powodzenie zależy w dużej mierze od jak najwcześniejszego dostrzeżenia stanu zagrożenia, kiedy

liczebność populacji danego gatunku agrofaga jest jeszcze mała, a wrażliwość młodych stadiów rozwojowych na tyle duża, że jego redukcja jest możliwa przy użyciu metod konwencjonalnych, biologicznych lub najniższych dopuszczalnych dawek środka ochrony roślin.

Dzięki 179 barwnym fotografiom ilustrującym morfologię opisywanych chorób, szkodników i chwastów oraz charakterystyczne objawy uszkodzeń, „Poradnik sygnalizatora ochrony buraka” pełni również rolę atlasu.

Stefan Wolny
Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy
Władysława Węgorka 20, 60-318 Poznań
S.Wolny@iorpib.poznan.pl